TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. lapkričio 23 d. *

Byloje C-315/05

dėl *Giudice di pace di Monselice* (Italija) 2005 m. liepos 12 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2005 m. rugpjūčio 12 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Lidl Italia Srl

prieš

Comune di Arcole (VR)

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans (pranešėjas), teisėjai M. R. Schintgen, P. Kūris, J. Makarczyk ir G. Arestis,

* Proceso kalba: italų.

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. birželio 29 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Lidl Italia Srl*, atstovaujamos *avvocati* F. Capelli ir M. Valcada,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* G. Aiello,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos N. Díaz Abad,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos R. Loosli-Surrans ir G. de Bergues,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster ir M. de Mol,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A. Aresu ir J.-P. Keppenne,

susipažinęs su 2006 m. rugsėjo 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, p. 29) 2, 3 ir 12 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Lidl Italia Srl* (toliau – *Lidl Italia*) pareikštą ieškinį dėl *Comune di Arcole* generalinio direktoriaus sprendimo paskirti šiai bendrovei administracinę baudą dėl prekybos alkoholiniu gėrimu „amaro alle erbe“, pažeidžiant nacionalinės teisės aktus, reikalaujančius tam tikrų alkoholinių gėrimų etiketėse nurodyti alkoholio koncentraciją.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Direktyvos 2000/13 šeštoje konstatuojamojoje dalyje sakoma:

„Bet kokios ženklinimo taisyklės visų pirma turėtų būti kuriamos siekiant informuoti ir apsaugoti vartotoją.“

4 Pagal šios direktyvos aštuntą konstatuojamąją dalį:

„Detalus ženklinimas, ypač tikslaus produkto pobūdžio ir charakteristikų nurodymas, leidžiantis vartotojui pasirinkti prekę turint visą informaciją, yra pats svarbiausias dalykas, nes jis sukelia mažiausiai kliūčių laisvai prekybai."

5 Direktyvos 2000/13 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje kalbama apie galutiniam vartotojui pateiktinų maisto produktų ženklinimą ir kai kuriuos šių produktų pateikimo bei reklamavimo klausimus."

6 Šios direktyvos 1 straipsnio 3 dalyje pateiktas toks apibrėžimas:

„<...>

b) „fasuotas maisto produktas" – tai kiekvienas atskiras galutiniam vartotojui ir viešojo maitinimo įstaigoms pateikiamas prekinis vienetas, susidedantis iš maisto produkto ir pakuotės, į kurią jis buvo įdėtas prieš siūlant parduoti ir kuri apgaubia produktą visiškai arba tik iš dalies, bet visada taip, kad pakuotės turinio nebūtų galima pakeisti jos neatidarius arba nepakeitus."

7 Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Ženklinimas ir ženklinimo būdai:

a) neturi iš esmės klaidinti pirkėjo, visų pirma dėl:

i) maisto produkto charakteristikų, ypač jo pobūdžio, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti trukmės, kilmės, pagaminimo būdo;

<...>."

8 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje pateiktas informacijos, kurią būtina nurodyti ženklinant maisto produktus, baigtinis sąrašas.

9 Šios nuostatos 7 punkte teigiama, kad reikia nurodyti „Bendrijoje įsisteigusio gamintojo, pakuotojo arba pardavėjo pavardę arba verslo pavadinimą".

10 Tos pačios nuostatos 10 punktas įpareigoja nurodyti „daugiau kaip 1,2 tūrio proc. alkoholio turinčių gėrimų faktinę alkoholio koncentraciją".

11 Direktyvos 2000/13 12 straipsnis numato:

„Taisyklės dėl 22.04 ir 22.05 pozicijose klasifikuojamų produktų alkoholio koncentracijos nurodymo yra pateiktos konkrečiose tokiems produktams taikytinose Bendrijos nuostatose.

Taisyklės dėl kitų gėrimų, turinčių daugiau kaip 1,2 tūrio proc. alkoholio, nustatomos 20 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka."

12 Minėto 12 straipsnio antrojoje pastraipoje nurodytas taisykles reglamentuoja 1987 m. balandžio 15 d. Komisijos direktyva 87/250/EEB dėl alkoholio koncentracijos tūrio procentais nurodymo ženklinant galutiniam vartotojui parduoti skirtus alkoholinius gėrimus (OL L 113, p. 57).

13 Direktyvos 87/250 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nurodant alkoholio koncentraciją tūrio procentais leidžiami šie teigiami ir neigiami nuokrypiai, išreiškiami šiais absoliučiais dydžiais:

a) toliau nenurodytiems gėrimams:

0,3 %;

<...>."

14 Direktyvos 2000/13 16 straipsnio 1 ir 2 dalyje įtvirtinta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijose būtų uždrausta prekiauti maisto produktais, jei ant jų vartotojui suprantama kalba nėra nurodyta 3 straipsnyje ir 4 straipsnio 2 dalyje numatyta informacija, nebent faktiškai vartotojas būtų informuotas kitomis 20 straipsnio 2 dalyje numatyta tvarka nustatytinomis ženklinimo priemonėmis.

2. Valstybė narė, kurioje buvo pagamintas produktas, laikydamasi Sutarties taisyklių, gali nustatyti, kad jos teritorijoje minėta ženklinimo informacija būtų nurodyta viena arba keliomis jos pačios nustatytomis oficialiomis Bendrijos kalbomis."

15 Pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, p. 1), dvyliktą konstatuojamąją dalį:

„Siekiant užtikrinti saugų maistą, būtina apsvarstyti visus maisto gamybos grandinės etapus: pirminę maisto gamybą, pašarų gamybą, maisto pardavimą arba tiekimą vartotojui, nes kiekviena sudedamoji dalis gali turėti įtakos maisto saugai."

16 Nurodyto reglamento trisdešimtoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Maisto produktų verslo operatorius gali sugalvoti geriausią maisto tiekimo sistemą ir užtikrinti, kad pagal ją tiekiamas maistas būtų saugus; taigi jai turėtų būtų numatyta pirminė teisinė atsakomybė užtikrinant maisto saugą. Nors šis principas yra taikomas kai kuriose valstybėse narėse ir maisto produktus reglamentuojančių įstatymų srityse, tačiau kitose srityse jis nėra toks atviras arba atsakomybę valstybės narės kompetentingos institucijos prisiima jas kontroliuodamos. Tokie neatitikimai gali sudaryti kliūtis prekybai ir iškreipti įvairių valstybių narių maisto verslo operatorių konkurenciją."

17 Reglamento Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 punkte pateiktas toks apibrėžimas:

„Maisto verslo operatorius" – tai fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų."

18 Nurodyto reglamento 17 straipsnyje „Įsipareigojimai" nustatyta:

„1. Maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.

2. Valstybės narės užtikrina, kad maisto produktus reglamentuojantys įstatymai būtų vykdomi, ir kontroliuoja bei tikrina, kad maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose vykdytų atitinkamus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus.

Tam tikslui, atsižvelgdamos į aplinkybes, jos remia valstybinės kontrolės sistemą ir kitas veiklos rūšis, įskaitant viešus pranešimus apie maisto ir pašarų saugą bei riziką, maisto ir pašarų saugumo priežiūrą bei kitokią veiklą, apimančią visus gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapus.

Be to, valstybės narės nustato taisykles, reglamentuojančias priemones ir baudas, taikytinas pažeidus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatas. Numatytos priemonės turi būti veiksmingos, atitinkančios pažeidimo pavojingumą ir turinčios realaus poveikio pažeidėjui."

19 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, p. 29) 1 straipsnyje įtvirtinta:

„Gamintojas atsako už žalą, atsiradusią dėl jo gaminio trūkumų."

20 Pagal šios direktyvos 3 straipsnį:

„1. „Gamintojas“ yra galutinai pagaminto gaminio, bet kokių žaliavų ar sudedamosios dalies gamintojas arba kiekvienas asmuo, kuris prisistato gamintoju, ant gaminio nurodydamas savo vardą, prekės ženklą ar kitą skiriamąjį ženklą.

2. Nepažeidžiant gamintojo atsakomybę reglamentuojančių nuostatų, šioje direktyvoje gamintoju taip pat laikomas ir yra atsakingas kaip gamintojas kiekvienas verslu užsiimantis asmuo, importuojantis gaminį į Bendriją pardavimo, nuomos, lizingo ar kitokio platinimo tikslais.

3. Kai gamintojo negalima nustatyti, kiekvienas gaminio tiekėjas yra laikomas jo gamintoju, išskyrus jei jis per protingą laiką informuoja nukentėjusįjį apie tai, kas yra gamintojas arba kas jam gaminį patiekė. Ši taisyklė taikoma ir importuojamiems gaminiams, net ir esant nurodytam gamintojo vardui, jei ant jų nenurodytas 2 dalyje minėtas importuotojas.“

Nacionalinės teisės aktai

21 1992 m. sausio 27 d. Įstatyminis dekretas Nr. 109 dėl Direktyvų 89/395/EEB ir 89/396/EEB dėl maisto produktų ženklinimo, pateikimo ir reklamavimo perkėlimo į nacionalinę teisę (GURI priedas Nr. 39, 1992 m. vasario 17 d.) buvo pakeistas 2003 m. birželio 23 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 181 dėl Direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą

ir reklamavimą, derinimo perkėlimo į nacionalinę teisę (GURI, Nr. 167, 2003 m. liepos 21 d., toliau – Įstatyminis dekretas Nr. 109/92).

22 Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Nurodant alkoholio koncentraciją tūrio procentais leidžiami šie teigiami ir neigiami nuokrypiai, išreiškiami šiais absoliučiais dydžiais:

<...>

d) 0,3 % – gėrimams, kurie nepatenka tarp a, b ir c įtraukose nurodytų gėrimų."

23 Nurodyto įstatyminio dekreto 18 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Pažeidus (12 straipsnio) nuostatas skiriama administracinė bauda nuo 600 iki 3500 eurų."

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

24 *Jürgen Weber GmbH* Vokietijoje gamina alkoholinį gėrimą „amaro alle erbe", kurio etiketėje nurodyta alkoholio koncentracija yra 35 %.

25 2003 m. kovo 13 d. kompetentinga regiono sanitarinė valdžios institucija paėmė penkis šio gėrimo mėginius vienoje tinklui *Lidl Italia* priklausančioje pardavimo vietoje, esančioje Monseličėje.

26 2003 m. kovo 17 d. laboratorijoje atlikus šių mėginių analizę paaiškėjo, kad tikroji alkoholio koncentracija yra 33,91 %, t. y. mažesnė nei nurodytoji šios prekės etiketėje.

27 Paskui *Lidl Italia* paprašė papildomos ekspertizės. Todėl buvo paimti kiti šios prekės mėginiai, kurių analizė, laboratorijoje atlikta 2003 m. lapkričio 20 d., parodė, kad tikroji alkoholio koncentracija, nors ir buvo didesnė, t. y. 34,54 %, vis dėlto buvo mažesnė nei nurodytoji šios prekės etiketėje.

28 2003 m. liepos 3 d. protokolu kompetentinga regiono sanitarinė valdžios institucija apkaltino *Lidl Italia* pažeidus Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 12 straipsnio 3 dalies d punktą, nes tikroji nagrinėjamo gėrimo alkoholio koncentracija buvo mažesnė nei nurodytoji etiketėje, atsižvelgiant į leidžiamą 0,3 % nuokrypį.

29 Pasibaigus administracinei procedūrai *Comune di Arcole* 2004 m. gruodžio 23 d. Generalinio direktoriaus sprendimu nustatė pažeidimą ir pagal Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 18 straipsnio 3 dalį paskyrė *Lidl Italia* 3115 eurų administracinę baudą.

30 Tokį administracinį sprendimą *Lidl Italia* apskundė *Giudice di pace di Monselice.*

31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad *Lidl Italia* teisme tvirtino, jog Bendrijos reikalavimai vartotojui tiekti skirtų prekių ir maisto produktų ženklinimo srityje taikomi ne ūkio subjektui, kuris tik prekiauja produktu, o šio produkto gamintojui.

32 Iš tikrųjų platintojas negali žinoti tikslios ar klaidinančios informacijos, nurodytos gamintojo užklijuotoje etiketėje, ir bet kuriuo atveju negali įsikišti į prekės gamybos procesą ar pakeisti etiketės, kuria žymimas produktas parduodamas galutiniam vartotojui.

33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priduria, jog *Lidl Italia*, be kita ko, nurodė, kad Bendrijos teisėje gamintojo atsakomybės principas taip pat kyla iš Direktyvos 85/374.

34 Šiomis aplinkybėmis manydamas, kad Bendrijos teisės aktų išaiškinimas yra būtinas šiai bylai išspręsti, *Giudice di pace di Monselice* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Direktyva 2000/13/EB <...>, kalbant apie (šios) direktyvos <...> 1 straipsnyje nurodytus fasuotus maisto produktus, turi būti aiškinama taip, kad joje, o ypač 2, 3 ir 12 straipsniuose, numatytos pareigos yra privalomos tik nurodytų maisto produktų gamintojui?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą yra teigiamas, ar Direktyvos 2000/13/EB 2, 3 ir 12 straipsniai turi būti aiškinami taip, jog jie pašalina galimybę, kad valstybėje narėje įsisteigęs paprastas maisto produkto (kaip nurodyta Direktyvos 2000/13/EB 1 straipsnyje), kurį supakavo kitoje valstybėje narėje įsisteigęs gamintojas, platintojas būtų laikomas atsakingu už viešosios valdžios institucijų nurodytą pažeidimą, t. y. maisto produkto etiketėje gamintojo nurodytos vertės (šios bylos aplinkybėmis alkoholio koncentracijos) neatitikimą ir todėl būtų nubaustas, net jei jis (paprastas platintojas) tiktai parduoda maisto produktą, kurį supakavo gamintojas?“

Dėl prejudicinių klausimų

35 Šiais dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2000/13 2, 3 ir 12 straipsniai draudžia valstybės narės teisės aktus, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie numato galimybę šios valstybės narės ūkio subjektą, kuris platina vartotojams tiekti skirtą alkoholinį gėrimą šios direktyvos 1 straipsnio prasme, kurį pagamino kitoje valstybėje narėje įsisteigęs ūkio subjektas, laikyti atsakingu už viešosios valdžios institucijų konstatuotą šių teisės aktų pažeidimą, t. y. šio produkto etiketėje gamintojo nurodytos alkoholio koncentracijos neatitikimą, ir todėl nubausti administracine bauda, nors jis, kaip paprastas platintojas, tik prekiauja šiuo produktu, kurį jam pateikė gamintojas.

36 Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalis, be kita ko, draudžia, kad ženklinimas ir ženklinimo būdai klaidintų pirkėją dėl vienos iš maisto produkto charakteristikų.

37 Tokį bendrojo pobūdžio draudimą patikslina šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalis, kurioje pateiktas informacijos, kurią būtina nurodyti ženklinant galutiniam vartotojui tiekti skirtus maisto produktus, baigtinis sąrašas.

38 Kalbant apie gėrimus, kuriuose yra daugiau nei 1,2 % alkoholio vienete, pavyzdžiui, pagrindinėje byloje nagrinėjamas gėrimas „amaro alle erbe", šios nuostatos 10 punktas įpareigoja ženklinant šiuos gėrimus nurodyti jų faktinę alkoholio koncentraciją.

39 Taisyklės, pagal kurias nurodyta alkoholio koncentracija, nustatytos Direktyvos 2000/13 12 straipsnio antrojoje pastraipoje, reglamentuoja Direktyva 87/250, kurios 3 straipsnio 1 dalis numato didesnį ar mažesnį nei 0,3 % nuokrypį.

40 Nors kartu skaitant Direktyvos 2000/13 2, 3 ir 12 straipsnius matyti, kad ženklinant kai kuriuos alkoholinius gėrimus, pavyzdžiui, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, reikia nurodyti, laikantis tam tikro nuokrypio, tikrąją jų alkoholio koncentraciją, taip pat matyti, kad ši direktyva, priešingai nei kiti Bendrijos teisės aktai, nustatantys pareigas ženklinimo srityje (žr., be kita ko, nagrinėjamą direktyvą byloje, kurioje priimtas 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimas *Yonemoto*, C-40/04, Rink. p. I-7755), nenurodo, kad ūkio subjektas turi įvykdyti šią pareigą ženklinimo srityje, bei juose nėra taisyklės dėl ūkio subjekto, kuris turėtų būti laikomas atsakingu pažeidus šią pareigą, nurodymo.

41 Todėl nei iš 2, 3 ir 12 straipsnių, nei, be kita ko, iš kitų Direktyvos 2000/13 nuostatų formuluotės nematyti, kad pagal šią direktyvą nagrinėjama pareiga ženklinimo srityje yra, kaip teigia *Lidl Italia*, nustatyta tik šių alkoholinių gėrimų gamintojui ar kad ši direktyva pašalina galimybę platintoją laikyti atsakingu už šios pareigos pažeidimą.

42 Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką aiškinant Bendrijos teisės nuostatas reikia atsižvelgti ne tik į jų formuluotę, bet taip pat į teisės akto, į kurią jos įrašytos, bendrąją struktūrą, kontekstą ir tikslą (žr. šiuo klausimu, be kita ko, 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Dega*, C-83/96, Rink. p. I-5001, 15 punktą ir 2003 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Granarolo*, C-294/01, Rink. p. I-13429, 34 punktą).

43 Tačiau išnagrinėjus Direktyvos 2000/13 2, 3 ir 12 straipsnių bendrąją struktūrą bei kontekstą, į kurį jie patenka, taip pat šios direktyvos tikslus, matyti pakankamai sutampančių veiksnių, iš kurių galima daryti išvadą, kad direktyva nedraudžia tokio nacionalinio teisės akto, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris numato, jog platintojas gali būti laikomas atsakingu už šių nuostatų numatytos pareigos ženklinimo srityje pažeidimą.

44 Iš tikrųjų, kalbant, pirma, apie nurodytų Direktyvos 2000/13 nuostatų bendrąją struktūrą ir kontekstą, į kurį jos patenka, reikia pažymėti, kad kitose šios direktyvos nuostatose kalbama apie platintojus įgyvendinant tam tikras pareigas ženklinimo srityje.

45 Taip yra konkrečiai šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies 7 punkto, kuris į privalomą nurodyti etiketėje informaciją įtraukia Bendrijoje įsisteigusio gamintojo, pakuotojo arba pardavėjo pavardę arba verslo pavadinimą, atveju.

46 Kalbant apie identišką šiam 7 punktui nuostatą, esančią 1978 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvos 79/112/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su galutiniam vartotojui skirtų maisto produktų ženklinimu etiketėmis, pateikimu ir reklama, suderinimo (OL L 33, 1979, p. 1), kurią panaikino ir pakeitė Direktyva 2000/13, 3 straipsnio 1 dalies 6 punkte, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad pagrindinis šios nuostatos tikslas yra sudaryti sąlygas tam, kad vartotojai galėtų lengvai nustatyti už prekę atsakingus subjektus, tarp kurių, be gamintojų ir pakuotojų, taip pat yra pardavėjai, kad vartotojas prireikus galėtų pateikti jiems savo teigiamus ar neigiamus atsiliepimus apie įsigytą prekę (žr. šiuo klausimu nurodyto sprendimo *Dega* 17 ir 18 punktus).

47 Antra, kalbant apie Direktyvos 2000/13 tikslą, tiek iš šios direktyvos šeštos konstatuojamosios dalies, tiek iš jos 2 straipsnio matyti, kad ši direktyva priimta siekiant informuoti ir apsaugoti galutinį maisto produktų vartotoją, ypač kiek tai susiję su šių prekių pobūdžiu, tapatybe, savybėmis, sudėtimi, kiekiu, tinkamumo vartoti trukme, kilme ir pagaminimo būdu arba šių prekių įsigijimu (žr., kalbant apie Direktyvą 79/112, nurodyto sprendimo *Dega* 16 punktą).

48 Teisingumo Teismas nusprendė, kad jei direktyva nereglamentuoja tam tikros srities dėl nevisiško teisės aktų suderinimo, valstybės narės iš esmės gali nustatyti taisykles šioje srityje, bet kuriuo atveju jei jos iš esmės nepakeičia nagrinėjamoje direktyvoje numatyto rezultato (nurodyto sprendimo *Granarolo* 45 punktas).

49 Nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kurie, pažeidus Direktyvos 2000/13 nustatytą pareigą ženklinimo srityje, numato ne tik gamintojų, bet ir platintojų atsakomybę, visiškai nepažeidžia šioje direktyvoje nustatyto tikslo.

50 Atvirkščiai, toks teisės aktas, kuris pateikia platų ūkio subjektų, kurie gali būti laikomi atsakingais už Direktyvoje 2000/13 numatytų pareigų ženklinimo srityje pažeidimą, rato apibrėžimą, akivaizdžiai prisideda prie tikslo informuoti ir apsaugoti galutinį maisto produktų vartotoją, kurio ir siekiama šia direktyva.

51 Tokios išvados negali paneigti *Lidl Italia* pateiktas argumentas tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, tiek Teisingumo Teisme, pagal kurį Bendrijos teisė nustato išimtinę gamintojo atsakomybę už informacijos ženklinant galutiniam vartotojui tiekti skirtą prekę tikslumą, t. y. principą, kuris taip pat išplaukia iš Direktyvos 85/374.

52 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pripažinti, kad Bendrijos teisėje nėra tokio bendrojo principo.

53 Atvirkščiai, net jei Reglamentas Nr. 178/2002 netaikomas *ratione temporis* pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms, iš šio reglamento 17 straipsnio „Įsipareigojimai“ 1 dalies matyti, kad maisto verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad

maistas atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus, ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.

54 Be to, kalbant apie Direktyvą 85/374, reikia pripažinti, kad ji nėra susijusi su tokia situacija kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje.

55 Iš tikrųjų platintojo atsakomybė už teisės aktų maisto produktų ženklinimo srityje pažeidimą, dėl kurios šis platintojas, be kita ko, turi mokėti administracines baudas, nepatenka į specifinę atsakomybės taikymo sritį, kurią teisingai įtvirtino Direktyva 85/374.

56 Todėl galimi principai atsakomybės srityje, kuriuos numato Direktyva 85/374, nėra taikomi Direktyvos 2000/13 nustatytų pareigų ženklinimo srityje kontekste.

57 Bet kuriuo atveju Direktyvos 85/374 3 straipsnio 3 dalis numato tiekėjo atsakomybę tik tokiu atveju, jei neįmanoma nustatyti gamintojo (2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C-402/03, Rink. p. I-199, 34 punktas).

58 Galiausiai reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką dėl EB 10 straipsnio valstybės narės turi teisę pasirinkti baudas, tačiau privalo užtikrinti, kad už Bendrijos teisės pažeidimus būtų baudžiama tokiomis pačiomis materialinės ir proceso teisės nustatytomis sąlygomis, kurios taikomos panašaus pobūdžio ir sunkumo valstybės narės teisės pažeidimams ir kurios bet kuriuo atveju užtikrina

nuobaudos veiksmingumą, proporcingumą ir atgrasomąjį poveikį (žr., be kita ko, 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, Rink. p. I-3565, 65 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

59 Tokiose Bendrijose teisės nustatytose ribose iš esmės nacionalinė teisė turi numatyti taisykles, pagal kurias platintojas gali būti laikomas atsakingu už Direktyvos 2000/13 2, 3 ir 12 straipsniuose numatytos pareigos ženklinimo srityje pažeidimą, ir ypač paskirstyti atsakomybę atskiriems ūkio subjektams, kurie dalyvauja patiekiant atitinkamą maisto produktą į rinką.

60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 2000/13 2, 3 ir 12 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia valstybės narės teisės aktų, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie numato galimybę šios valstybės narės ūkio subjektą, kuris platina vartotojui tiekti skirtą alkoholinį gėrimą šios direktyvos 1 straipsnio prasme, kurį pagamino kitoje valstybėje narėje įsisteigęs ūkio subjektas, laikyti atsakingu už viešosios valdžios institucijų konstatuotą šių teisės aktų pažeidimą, t. y. šio produkto etiketėje gamintojo nurodytos alkoholio koncentracijos neatitikimą, ir todėl nubausti administracine bauda, nors jis, kaip paprastas platintojas, tik prekiauja šiuo produktu, kurį jam pateikė minėtas gamintojas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų

klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo 2, 3 ir 12 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jie nedraudžia valstybės narės teisės aktų, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie numato galimybę šios valstybės narės ūkio subjektą, kuris platina vartotojui tiekti skirtą alkoholinį gėrimą šios direktyvos 1 straipsnio prasme, kurį pagamino kitoje valstybėje narėje įsisteigęs ūkio subjektas, laikyti atsakingu už viešosios valdžios institucijų konstatuotą šių teisės aktų pažeidimą, t. y. šio produkto etiketėje gamintojo nurodytos alkoholio koncentracijos neatitikimą, ir todėl nubausti administracine bauda, nors jis, kaip paprastas platintojas, tik prekiauja šiuo produktu, kurį jam pateikė minėtas gamintojas.

Parašai.